

BOSKOOP: EEN BIJZONDER DORP

met 15.653 inwoners

“Wat issut fain um Boskoper te sain”

(Boskoops dialect)

**Dorpsraad
Boskoop**
*méer
voor elkaar!*

Inhoudsopgave

3	De Dorpsvisie
5	Boskoop, na de fusie
8	Samenvatting van deze Dorpsvisie: 10 realiseerbare plannen
9	De verkeersproblematiek van Boskoop
12	Bouwen in Boskoop
14	Het centrum van Boskoop
16	Gebiedsvisie Boskoop
17	De visie op de transformatiegebieden
19	De Greenport
20	De tekorten aan voorzieningen
21	Het Boskoops erfgoed
22	De Watertoren van Boskoop
23	Kinderboerderij de Contactweide
24	Sierteeltcentrum als plaats voor recreatie
25	Boskoop als 'tuindorp'
26	Het coalitieakkoord
28	Het economisch actieprogramma
29	De veiligheid in Boskoop
30	Zorg in Boskoop
31	De verenigingen in Boskoop
32	De jongeren en ouderen van Boskoop
33	Energietransitie
34	Over de Dorpsraad Boskoop

De Dorpsvisie

Dit is geen doorsnee Dorpsvisie.

Het onderwerp betreft namelijk een bijzonder dorp: Boskoop

Een levendig en veerkrachtig dorp met een rijk verleden van 700 jaar en een veelbelovende toekomst. Een sterk dorp met een ziel.

Wij schetsen een toekomstvisie. Om die tot realisatie te brengen, moeten afwegingen en keuzes worden gemaakt voor toekomstig beleid. Het gaat om een dynamisch document. De wereld verandert, Boskoop verandert mee. Deze dorpsvisie bevat geen verbluffende inzichten, maar wel wensen en aansporingen voor beter beleid, waaraan vandaag al kan worden begonnen. De Gemeente is financieel voldoende gepositioneerd om onze ambities te realiseren. Wij willen voor de toekomst een stevig fundament leggen.

Er hoeft niet altijd iets compleet nieuws te worden bedacht; je kunt ook bestaande dingen op een nieuwe manier combineren. Dan gaat het om de toekomstbestendigheid. Centraal staat: het behoud van het cultuurhistorisch karakter en eigen identiteit, samen met het vergroten van de levendigheid, het ontwikkelen van een toeristische aantrekkelijkheid en het verbeteren van de verkeerssituatie. Een gemeente, die geen luxe verlangt, maar wel een verzorgde indruk wil maken.

Op initiatief van de Dorpsraad Boskoop zijn in de informele sfeer tal van gesprekken gevoerd met de dorpsbewoners. De projectgroepen van de Dorpsraad hebben over veel zaken nagedacht. Er zijn een drietal goedbezochte bijeenkomsten voor de inwoners georganiseerd, waarin de kernvragen werden voorgelegd. In bestuurskring zijn vele discussies gevoerd. Die componenten samen hebben deze visie op de toekomst als resultaat opgeleverd.

De dorpsvisie is uitgebracht op verzoek van de gemeente Alphen aan den Rijn. De opdracht was om een schets te geven van toekomstig Boskoop, los van bestaand en voorgenomen beleid. Het werd belangrijk geacht, dat de inwoners van Boskoop hun eigen plannen zouden maken en die zo goed mogelijk in de dorpsvisie zouden vastleggen. De klemtoon valt niet op een beschrijving van de huidige situatie, maar centraal staat de ontwikkeling in de naaste toekomst.

Door de gegeven opdracht heeft de Gemeente zichzelf een verplichting opgelegd: dit rapport kan niet terzijde worden gelegd. Redelijkerwijs mogen wij rekenen op een voortvarende aanpak en op een adequate borging van onze ambities.

Vanzelfsprekend bepaalt de Gemeenteraad als hoogste bestuursorgaan het Gemeentelijk beleid. De Dorpsraad wil de zeggenschap niet kwijtraken aan de bureaucratie. Politici en ambtenaren zijn immers niet onderling uitwisselbaar.

Deze Dorpsvisie met duidelijke doelstellingen biedt een goede basis om de thema's verder uit te werken in een 'Plan van Aanpak'.

De Dorpsraad wil onverkort de samenwerking met de Gemeente versterken. Door het bundelen van krachten kan veel extra energie ontstaan. Met die gezindheid kan de visie, of onderdelen daarvan, daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Onze insteek is dat de Dorpsraad samen met de Gemeente zaken kan oppakken, steeds met het doel de leefbaarheid in het dorp te vergroten.

De idealisten van de Dorpsraad zijn bereid ons dorp te vertegenwoordigen overal waar dat nodig is. Zij willen waarden borgen, kansen grijpen en proberen de vertolkers van de publieke opinie te zijn. Wij blijven bouwen aan een veilige en sterke Boskoopse gemeenschap, waarbij de Gemeente de randvoorwaarden stelt en daarbinnen kan stimuleren. De betrokkenheid van mensen is het ware draagvlak van de Gemeente. Dat neemt niet weg, dat de samenleving ook uit zichzelf kan groeien en bloeien. De constanten moeten zijn: menselijk geluk, waardigheid, veiligheid, zorg voor elkaar, respect en gemeenschapszin.

Boskoop, na de fusie

Wie iets van het gevoel van de geboren en getogen Boskoper wil begrijpen, moet terug naar het verleden.

De nijvere boomkweker 'aan land', eerder vakman dan zakenman, keek uit over zijn kwekerij: dát was zijn wereld. Maar ook omgekeerd: de wereld was zijn kwekerij. Koning op eigen grond.

De kweker leverde zijn producten voornamelijk aan de kweker-exporteur, die tot in verre landen de afnemers bezocht om de sierteeltproducten aan de man te brengen.

Zo kreeg Boskoop, ook als merknaam voor kwaliteitsbomen en -planten in een groot assortiment, een wereldwijde allure en bekendheid. Het leverde meestal prima financiële resultaten op. Wie door de exclusieve lanen van Boskoop rijdt, ziet in de 'grandeur' van de huizen de voorspoed van destijds - en ook van nu - terug.

De boomkweker is doorgaans het meest op het eigen bedrijf gericht en niet spontaan geneigd tot samenwerking. Hij kent een plezierig-eigenzinnige natuur.

Maar hij is ook trots op het reilen en zeilen van de gemeenschap, waarbij steeds het prachtige Gemeentehuis de centrale plaats innam.

Hoewel het overgrote deel van de inwoners van Boskoop niets van doen heeft met de sierteelt, is de grondtoon niet verdwenen. De boomteelt is verankerd in de totale Boskoopse cultuur.

Medio vorige eeuw bevond Boskoop zich tussen twee gemeenten: in het noorden Alphen (groter) en in het zuiden Waddinxveen (kleiner). De expansie van deze twee buurgemeenten was aanzienlijk groter en sneller dan die van Boskoop. Daardoor verloor Boskoop ook haar bescheiden functie van regio-voorzienaar.

Rond de eeuwwisseling werd duidelijk dat Boskoop, net zoals vele andere gemeenten, niet zelfstandig kon blijven, omdat de veelheid aan taken en opdrachten de kracht van ambtenarenkorpsen en gemeentebestuurders te boven zouden gaan.

Een gemeentelijke herindeling roept het verschil op tussen verstand en gevoel. De nuchtere analyse geeft aan dat een gemeentelijke fusie onontkoombaar is. De emotie roept op tot het zelfstandig blijven van de eigen gemeente.

De eerste keus voor het samengaan met een buurgemeente was: Waddinxveen.

Die gemeente voelde, toen, niet voor een fusie – en bleef vervolgens tot op de dag van vandaag zonder fusiepartner achter.

De tweede optie was: Alphen aan Rijn.

Omdat het boomkwekerijgebied zich ook uitstrekte tot de andere beoogde fusiepartner: Rijnwoude (specifieker: Hazerswoude-Dorp), zou het hele sierteelt-gebeuren onder één bestuurlijke noemer kunnen worden gebracht.

De elementen uit de voorgeschiedenis zijn mede bepalend voor de huidige gemengde gevoelens die de gemeentelijke fusie met Alphen aan den Rijn in Boskoop tot dusver heeft opgeroepen. De onderlinge verbondenheid ontbreekt. Er bestaat geen echt bindmiddel, noch een gedeelde geschiedenis. Het beleid is er weliswaar op gericht dat elke dorpsgemeenschap de eigen identiteit behoudt, maar er is in de afgelopen vier jaren geen poging gedaan om het 'wij-gevoel' (wij horen als dorpen uiteindelijk toch bij elkaar) te stimuleren. Zowel het vorige als het huidige coalitieakkoord spreken daarover met geen woord.

Het is voor ambtenaren en bestuurders nodig om uit het 'gemeentepaleis' te komen, de dorpen te bezoeken en ook daar vergaderingen en bijeenkomsten te beleggen. Deze houding is nodig om de inwoners het gevoel te geven er wel degelijk bij te horen.

De dominantie van Alphen-oud wordt sterk gevoeld. In de beleving van de inwoners "kan in Alphen alles en in Boskoop niets". Dan gaat het vooral over de voorzieningen en de 'openbare ruimte'. Die opinie heeft er geen oog voor dat de fusie ook belangrijke voordelen en op een aantal punten een onmiskenbare goede vooruitgang heeft opgeleverd. De scheidslijn tussen de betrokken en de boze burger is kennelijk erg dun.

De valse start in 2014 betrof de naamgeving van de nieuw te vormen Gemeente. Door de fusiegemeente werd een omvangrijke enquête georganiseerd, onder het motto 'een nieuwe gemeente verdient een nieuwe naam'. Toen de uitslag de toenmalige gemeenteraad van Alphen niet beviel, werd die moeiteloos in de prullenbak gedeponneerd. De saamhorigheid werd ook niet bevorderd doordat het dorp Alphen aan den Rijn zich na de fusie plots 'stad' ging noemen. 'Citymarketing' is ook zo'n duiding, die voor vervreemding zorgt.

Het coalitieakkoord 2018-2022, waarin Boskoop letterlijk tot een voetnoot werd teruggebracht, kwam tot stand onder de merkwaardige hoofdtitel 'Groene stad met lef'. Hoe een persoonlijke karaktertrek op eigen gezag aan een dorp of stad kan worden toegeschreven, blijft een raadsel. Een dergelijke manifestatie leidt tot verwijdering tussen Alphen en de andere dorpen. De toevoeging 'met krachtige buurten en dorpen' (de volgorde moet anders!) doet daaraan niets af.

Het praktische contact met (het centrum van) Alphen is verschillend: de inwoners van Boskoop-oost zullen de verbondenheid met Alphen meer en eerder voelen, dan de bewoners van Boskoop-west, waar de meeste mensen wonen. Hun actieradius richt zich eerder op Waddinxveen, Gouda en Leiden.

Talrijke onderzoeken hebben uitgewezen, dat een fusie niet tot kostenbesparing leidt. Tegelijkertijd moet worden geconstateerd, dat voorzieningen in de centrumgemeente geacht worden ook te dienen voor de dorpen. Dat leidt tot terugdringen van het voorzieningenniveau in de kleinere gemeenschappen, ook in Boskoop. Daarentegen is voor voorzieningen in de centrumgemeente veel meer dan voorheen mogelijk, als gevolg van het grotere inwonertal.

De veronderstelling, dat de bewoners van de dorpen van de voorzieningen in het centrum gebruik gaan maken, is veelal ongegrond. Het vroegere dorp Alphen ligt niet centraal.

De inwoners van Boskoop realiseren zich, dat de centrumgemeente 70.000 zielen telt en de dorpen 40.000, waarvan in Boskoop bijna 16.000. Het inwonertal is verreweg het belangrijkste, al bestaan er ook andere factoren. Zo is het oppervlak van de gemeente Rijnwoude alleen al groter dan dat van het vroegere Alphen.

Het is belangrijk dat het dorp Boskoop, als tegenwicht, goed georganiseerd is. En dat de culturele substantie niet wordt verwaarloosd. De Dorpsraad blijkt onontbeerlijk te zijn en kan, de algemeen bij de inwoners levende gedachten overbrengen aan de Gemeente.

Tenslotte is de Gemeente de democratisch gelegitimeerde bestuurslaag, die het dichtst bij mensen en gemeenschappen staat.

Het handelen van de Dorpsraad valt samen te vatten in: waardering waar mogelijk en kritiek waar nodig. Wij zullen met een beminlijke doeltreffendheid opbouwende-kritische vragen blijven stellen. En te trachten over en weer de communicatie op peil te houden. Deze behoort vanuit de Gemeente open, helder, eenduidig en empathisch te zijn.

Samenvatting van deze Dorpsvisie

10 realiseerbare plannen:

- 1 De verkeersproblematiek moet snel worden opgelost
- 2 Er moet in Boskoop voortvarend nieuwbouw worden gepleegd
- 3 Het centrum van Boskoop moet grondig worden opgeknapt
- 4 De invulling van leegkomende tuinvelden moet geschieden door en voor de gehele bevolking
- 5 Er moet ter plaatse een gemeentelijk 'loket' en een bemande politiepost komen
- 6 De Watertoren van Boskoop moet in oude staat worden hersteld
- 7 De Openbare Ruimte moet in Boskoop de kenmerken van een verzorgd 'tuindorp' uitstralen
- 8 Boskoop moet, naar verhouding, in gelijke mate profiteren van de stimuleringsgelden voor de economie
- 9 Het sierteeltcentrum moet aan de recreatie een plaats bieden
- 10 De opbrengsten na de energie-transitie moeten ten goede komen aan de inwoners

De verkeersproblematiek van Boskoop

Het meest nijpende probleem van Boskoop is de allesomvattende wurgende verkeersoverlast. Het grootste verkeersknelpunt in de regio is: 'Boskoop'.

Vanaf het jaar 1998 zijn talrijke nota's en adviezen uitgebracht, maar van wezenlijke veranderingen is geen sprake geweest.

Boskoop is een bedrijvig dorp. Naast het normale bestand aan ondernemers kennen wij als extra nog 500 zelfstandige kwekerijbedrijven, evenredig verdeeld over Boskoop-oost en Boskoop-west. De zakelijke contacten tussen de kwekers onderling leidt al tot uitgebreid lokaal vrachtverkeer, véél meer dan in dorpen van gelijke omvang. De toelevering van steeds kleinere partijen wordt steeds intensiever. Dan kunnen we doorgaand verkeer, dat hier niets te zoeken heeft, er echt niet bij hebben. Het leidt tot onleefbaarheid en onhoudbaarheid.

Iedereen weet: de hefbrug én het drukke verkeer te water zijn de boosdoeners. Langzaam rijden, stilstaan en optrekken. Fijnstof en geluidsoverlast. Op de Zijde zinloos in de file richting 'hefbrug' staan, met de bestemming centrum-west. De ontsluiting van de Boskoopse wijken is lastig.

Intussen is duidelijk geworden, dat de Verlengde Bentwoudlaan, ondanks alle protesten, zal worden aangelegd. Die plannen kregen een eigen dynamiek. De Dorpsraad nam aanvankelijk een neutraal standpunt in over de aanleg van de Verlengde Bentwoudlaan, maar is intussen overtuigd geraakt van het nut van deze weg.

Nu is het zaak daaraan een positief slotakkoord te geven. Ongeveer twintig jaar geleden maakte de kwekerswereld van Boskoop zich sterk voor de aanleg van de 'oostelijke rondweg'. Die weg ligt er nu enkele jaren. Binnen 3 à 4 jaar krijgen we dus ook een 'westelijke rondweg'. Dat is in wezen de Verlengde Bentwoudlaan. De bedoeling van beide wegen is om het verkeer om Boskoop heen te leiden. Zodra de 'westelijke rondweg' gereed is, kan het zware verkeer worden verboden om door het centrum van Boskoop te rijden, door verbodsborden 'max 10 ton' te plaatsen. Een dergelijke maatregel raakt het onderling kwekersverkeer niet, nu dat van lichter rollend materieel gebruik maakt. Een beroepschauffeur weet dan: moet ik in Boskoop-oost zijn? Dan de afslag Boskoop-oost nemen. Naar Boskoop-west? Dan naar de westelijke rondweg. Hoe dan ook: door het kloppend hart van Boskoop rijden is dan niet meer mogelijk. De bewegwijzering moet die routes onderstrepen.

De door de hefbrug veroorzaakte verkeersdrukke is te beperken door de verzamelde recreatievaart, inclusief de 'staande-masten-boten' langer op hun beurt te laten wachten. De frequente container-

vaart kan door de bestaande technische mogelijkheden en een goede communicatie (clustering) de snelheid zó aanpassen, dat de hefbrug vlot en op snelheid kan worden gepasseerd. De kwekers zouden veel meer tot collectief vervoer (transport HUB) moeten overgaan. Als de contra-gewichten van de hefbrug naar beneden gaan, zouden matrixborden aan het rijdend publiek kunnen melden 'brug omhoog; 4 minuten'. Dan kan de drukke en lange aanlooproute wellicht even worden gemeden.

De Gemeente, evenredig opgedeeld in oost en west, wordt doorsneden door de druk bevaren Gouwe. Het verkeer te land is alleen mogelijk via slechts één enkele overgang, de uit 1936 daterende hefbrug.

Dagelijks ontstaan lange files aan de bottleneck de Zijde en op het eerste deel van het Reijerskoop, wachtend tot het vaarverkeer gepasseerd is.

De vaarroute wordt steeds intensiever gebruikt door het steeds meer toenemende scheepvaartverkeer.

Het Alpherium (containerhaven) in Alphen aan den Rijn is mede-veroorzaker van de toegenomen intensiteit.

Verwondering trekt het gemeentelijk beleid om zeer omvangrijke percelen grond, vele voetbalvelden groot, aan ondernemers met een distributiecentrum te verkopen, die dan gebruik moeten maken van de containerhaven, waardoor het verkeersprobleem in Boskoop wordt vergroot. Dat zijn tegengestelde krachten in de boezem van één en dezelfde gemeente.

De files op de Zijde worden ook gevormd door automobilisten, die niet van plan zijn om van de hefbrug gebruik te maken. Aan de westzijde wordt het centrum moeilijk bereikbaar (en daardoor onaantrekkelijk voor bezoek aan de middenstand), aan de oostzijde worden de wegen naar Alphen, Waddinxveen en Gouda geblokkeerd.

Het tijdsverlies voor bewoners en bedrijven en de daardoor ontstane schade zijn indrukwekkend. In de afgelopen vier jaar is de situatie ernstiger geworden. Hoewel de verkeersproblematiek in het toenmalig coalitieakkoord als topprioriteit was opgenomen, gebeurde er amper iets. De geluiden van protest vanuit de bevolking hebben de bestuurders wakker geschud.

De Provincie Zuid Holland en de betrokken Gemeenten hebben een vijftal scenario's voor oplossingen voorgesteld, waaruit de beslissers een keuze zullen maken. Alle oplossingen kennen voor- en nadelen. Het is duidelijk, dat naar een integrale oplossing in regionaal verband moet worden gezocht, waarbij de rivier de Gouwe, als drukke vaarverbinding, centraal staat en als centrum van het projectgebied geldt.

De twee eerste scenario's zijn niet serieus te nemen, omdat deze uitgaan van de status quo, met relatief onbetekenende verbeteringen, ingrepen en aanpassingen.

De twee volgende scenario's voorzien in een aquaduct ten noorden en ten zuiden van Boskoop. Ten zuiden doorsnijdt de weg het Gouwebos, waartegen de Gemeenteraad van Waddinxveen zich unaniem gekeerd heeft. Ten noorden wordt gedacht in de nabijheid van de Halve Raak. Tenslotte is er de mogelijkheid om vanuit het PCT-terrein een weg aan te leggen naar de N11. Het nadeel daarvan is dat de natuur in het 'Zaans Rietveld' wordt aangetast.

De Dorpsraad en de aan de Dorpsraad gelieerde 'Denktank' hebben zorgvuldig alle 'voors en tegens' tegen elkaar afgewogen. Daarbij is gekozen voor het scenario, inhoudende een weg van het ITC-terrein naar de N11, met als uitgangspunt de natuur in de Rietveldse polder zoveel mogelijk te ontzien.

In lokaal opzicht zou er een weg moeten komen van de Parklaan, evenwijdig aan de Zijde, naar het centrum van Boskoop, om de ongekende drukte en de gevaarlijke situaties op de Zijde, weg te nemen. De files richting hefbrug zullen dan aanzienlijk verminderen. De brug kan voor fietsers worden verbreed.

De keuze van de Dorpsraad wordt ingegeven door het verlangen om het probleem van de verkeersoverlast binnen afzienbare tijd definitief op te lossen. Het moeten wachten tot het jaar 2030, waarin een mogelijk aquaduct kan worden gerealiseerd, is een onaanvaardbaar lange termijn. Bovendien biedt de keuze van de Dorpsraad de meest goedkope en de meest praktische oplossing.

Bouwen in Boskoop

De recente geschiedenis

De ontstaansgeschiedenis is van belang. Door de toenmalige gemeente Boskoop is een structuurplan opgesteld om, door keuzes te maken, de ruimtelijke ontwikkelingen van het jaar 2005 t/m het jaar 2015 vorm te geven. Het ambitieuze plan, dat een formele status en een bestuurlijke basis bevatte, vormde de ruimtelijke vertaling van de visienota 'ondernemend in het groen en vernieuwend in wonen'. In die structuurnota werden veertien bouwlocaties genoemd en acht inbreid-locaties, liggend binnen de bebouwingscontouren. Indien ook de kleine bouwplekken worden meegerekend, bestonden er in 2005 ongeveer vijftig plaatsen, geschikt voor de bouw van woningen.

De Provincie suggereerde in eerste instantie, dat de Gemeente wel 3500 huizen in het dorp kwijt kon. Boskoop had toen 6000 woningen. Die gedachte is destijds terecht door het gemeentebestuur verworpen. Dan behoren immers in de directe nabijheid van de bouw ook voldoende groene parkjes, speelplaatsen en andere voorzieningen te worden gerealiseerd. Zo kwam men tot 1800 woningen tot het jaar 2020. Dit aantal is, gefaseerd gezien, niet gerealiseerd.

De Dorpsraad is er voorstander van om deze besluitvorming zoveel mogelijk te respecteren. Aan de basis ervan stond een uitgebreide verkenning van de fysiek-ruimtelijke situatie.

De hiervoor aangegeven wens van de Provincie hield direct verband met de toen aan de orde zijnde aanleg van de 'Rijn Gouwe lijn'. De spelregel was, dat voor elke gebouwde woning een bedrag van € 1.000,- in een fonds zou worden gestort, ter financiering van de beoogde tramlijn.

Boskoop stond toen ook voor een grote inhaalslag. In een reeks van jaren mocht niet of amper worden gebouwd. In die tijd zochten ieder jaar zo'n 700 Boskopers, veelal tevergeefs, naar een hen passende woning. Voorts was er toen 'van buiten' een grote vraag, welke ook werd gestimuleerd door meer echtscheidingen, gezinsverdunding etc. Andere invloeden van buitenaf waren de nota 'Ruimte van het rijk' en het streekplan van de Provincie.

De wens van de Dorpsraad Boskoop is, dat de dorpsgemeenschap Boskoop vitaal en veerkrachtig blijft. Daarvoor is vers bloed nodig. Dat komt ten goede aan een levendig karakter van de gemeenschap, aan het verenigingsleven, de scholen, het kerkelijk leven en de middenstand. Over een periode van tien jaar zouden wij willen uitgroeien tot een dorp van 18.000 inwoners. Op zich is dit aantal niet zo vreemd. In de genoemde 'structuurnota 2005-2015' van de toenmalige gemeente Boskoop becijferde men al voor het jaar 2015 een inwonertal van ruim 17.000. Die aanwas is niet gehaald.

Het verlangen bestaat niet om een forensendorp te worden, want dan zou het karakter van het dorp geweld worden aangedaan. Ook hoge flats passen niet in het lokale beeld. Het andere uiterste is te bouwen voor slechts 'de plaatselijke behoefte' (110 woningen per jaar). Het dorp Boskoop maakt evenwel deel uit van de Gemeente Alphen aan den Rijn, kennelijk gaat men daar nog steeds niet van

uit. De Gemeenteraad van Alphen heeft steeds als wens te kennen gegeven om het bouwbeleid integraal, voor de gehele gemeente dus, te beoordelen.

Vanuit het vorige Kabinet is de vraag gesteld of de regio 'Groene Hart' wil bijdragen aan de bouw van woningen, gelet op de krapte op de woningmarkt, zoals die zich met name in de grote steden rondom ons manifesteert.

De bouwvisie

De Dorpsraad is er voorstander van zoveel mogelijk te bouwen in het centrum van het dorp, zodat verdikking en verdichting ontstaat. Het spreekt daarbij vanzelf, dat plannen, waartoe de lokale overheid zich al bestuurlijk-juridisch heeft verbonden (door bestemmingsplannen buiten het centrum te ontwikkelen) zullen moeten worden uitgevoerd. Aan welk soort woningen bestaat behoefte? Dat zullen onderzoeken moeten uitwijzen. 'Bouwen in Boskoop' is altijd maatwerk. Een lokale woonvisie is gewenst.

De volgende vragen komen aan de orde:

- is er thans een 'mismatch'?
- wat wil de woonconsument? één-persoonswoningen, cascowoningen, segmenten in huurwoningen, grondgebonden levensbestendige woningen voor senioren, starterswoningen, vrijstaande woningen, villa's hier en daar, aanleunwoningen, gemeenschappelijke woningen voor jongeren en senioren?
- Voor alle inwoners moet een passende woning mogelijk zijn. Huur of koop.
- Nu de bejaardentehuizen zijn verdwenen en er geen of te weinig hulp in de buurt is, is het van belang ouderen bij de huisvesting prioriteit te geven: 'ouderen bij elkaar'.

In aanmerking vallen te nemen structurele ontwikkelingen als: toenemende vergrijzing en langer zelfstandig blijven wonen door ouderen, de flexibel wordende arbeidsmarkt ('jobhoppers'), snel groeiend leger zzp-ondernemers met wisselend inkomen. Het gaat erom de bouw zoveel mogelijk aan te passen aan de zich nu manifesterende behoefte.

De Dorpsraad denkt aan 800 woningen in de komende vijf jaar, dat zijn 160 woningen per jaar. Dat wijkt 50 woningen per jaar af van de 'plaatselijke behoefte', zoals die gemeentelijk is vastgesteld. Dat is de impuls voor een grotere spankracht en een vitale gemeenschap.

Wij willen komen tot vrolijke wijken met speel- en ontmoetingsruimten. Er zijn te ontwikkelen bouwlocaties genoeg. Laten projectontwikkelaars en bouwers de toekomstige bewoners maar spreken en ontmoeten, zodat gebouwd wordt op basis van behoefte. De gezonde consumentenvraag wordt dan leidend.

Bij de beleidsbepaling is Boskoop verdeeld in negen ruimtelijke kwadranten (buurten), waar thans in meer of mindere mate woningbouw wordt ontwikkeld. Elke kwadrant heeft eigen kenmerken en mogelijkheden.

Om het evenwicht tussen Boskoop-west en Boskoop-oost enigszins te herstellen, heeft bouwen in Oost de hoogste prioriteit. Een te bouwen wijk op het terrein van de voormalige Middelbare Tuinbouwschool (Azalealaan/Goudse Rijweg) zou een positieve ontwikkeling betekenen. De naam van het plan zegt het al: 'Koopse Glorie'.

Het centrum van Boskoop

Het centrum als winkelcentrum

Het woord 'centrum' vervloeit al snel naar de duiding 'winkelcentrum'.

Een winkelcentrum is succesvol, indien het winkelaanbod voor bezoekers divers en aantrekkelijk is.

Het centrum van Boskoop moet worden veranderd in een aantrekkelijk en sfeervol geheel, zódanig dat het uitstraling verkrijgt en voor het winkelend publiek attractief wordt.

Er bestaat in Boskoop geen logisch begin en geen logisch einde aan het winkelcentrum. De samenhang ontbreekt. Het centrum wordt doorsneden door de Zijde, een drukke verkeersweg.

Er kan geen 'rondje winkelen' worden gelopen, hoewel de infrastructuur hiervoor wel degelijk aanwezig is: B.C.-straat, Kerkstraat, tunneltje, Barendstraat of Bootstraat, Koninginneweg, vice versa.

Een tunneltje voor fietsers en wandelaars tussen Koninginneweg en B.C.-straat zou dit completeren en de doorgang van het verkeer over de Zijde bevorderen.

Er moet worden gestreefd naar een logischer en compacter winkelcentrum. De aan de Zijde gevestigde middenstanders zouden zich, los van de verkeersdrukke, in de hierboven geschetste gebieden kunnen vestigen, zodat een aaneensluitend geheel wordt verkregen en de versnippering is opgeheven.

De Barendstraat (mogelijkheden voor een boulevard langs de Gouwe) en Bootstraat (potentiële winkelstraat) moeten worden geherstructureerd.

Het centrum als beleving

Het geconcentreerd winkelbestand is met name te vinden in de Burg.Colijnstraat (B.C.-straat).

De winkels daar worden onderbroken door woonhuizen. Alles is dicht gebouwd; het beton regeert. Een fysieke ervaring met de nabij gelegen Gouwe ontbreekt. Dus staat Boskoop met de rug naar de Gouwe gekeerd. Er bestaat in het centrum geen 'openbare ruimte', een gebruiks- en ontmoetingsplaats met zitbankjes en eenvoudige speelvoorzieningen voor kinderen.

Zelfs de ruimte voor het voormalig Gemeentehuis wordt, ondanks al jaren achtereen gedane verzoeken om vergroening, niet als zodanig ingericht. In Boskoop hebben we veel groen, maar geen 'gebruiksgroen'. Er bestaan amper verblijfsplekken aan het water.

De omgeving moet schoon en veilig zijn:

- onkruid tijdig verwijderen
- plantenbakken goed onderhouden
- sfeerverlichting aanbrengen
- fraaier en moderner bestraten
- een muziektent,
- een fonteintje en een kunstwerk als herkenbare iconen

Dat alles zou een positieve uitstraling en een plezierige beleving opleveren.

Er zijn veel meer mogelijkheden om het centrum sfeervol en aantrekkelijk te maken. Er ontstaat vanzelf een koopbinding, indien het plezierig vertoeven is.

De Barendstraat zou een bescheiden boulevard kunnen zijn. Verkeer hoort daar dan niet thuis.

De Bootstraat behoort opgeknapt te worden.

Het Kerkplein kan verfraaid en ontwikkeld worden.

Het uitgekede 'plan Zuid' zou snel tot uitvoering moeten komen.

In Alphen aan den Rijn worden miljoenen geïnvesteerd in de lokale economie en in het centrum. Er is sprake van 'citymarketing' en een manager let op de voortgang.

Indien het winkelcentrum van Alphen-oud zo wordt gepromoot, kan dit ten koste gaan van de Boskoopse middenstand. Elke regie op aanpak van de zijde van de Gemeente wordt in Boskoop gemist.

Het winkel/centrumgebied behoort te worden versterkt en leegstand moet worden tegengegaan.

Zo nu en dan worden verwachtingen gewekt, die niet worden gehonoreerd. Er moet een maximale inzet komen om de middenstanders in het dorp te ondersteunen.

Boskoop roept de Gemeente op snel in actie te komen om het centrum in alle opzichten te verbeteren.

Het centrum van Boskoop behoort op korte termijn gerenoveerd en herontwikkeld te worden.

Gebiedsvisie Boskoop

De Gebiedsvisie voor Boskoop vormt de basis voor nieuwe bestemmingsplannen. Het betreft een integrale gebiedsvisie, waarin de toekomst is geschetst voor alle thema's, die leven in ons dorp.

De hoofdvraag was: hoe ontwikkelt het dorp Boskoop zich in de komende tien jaar? Het is eigenlijk niet mogelijk om een 'lange termijn perspectief' vast te stellen; in deze turbulente tijd valt maar een relatief klein tijdperk te overzien. Er zal dus over vijf jaar een update van de gebiedsvisie tot stand moeten komen.

De gebiedsvisie is een vóórsortering op een omgevingsplan, dat vermoedelijk in 2021 passend moet zijn voor de nieuwe Omgevingswet. Het kenmerk van die wet is de veranderende rol van de overheid naar de burgers.

De Dorpsraad Boskoop heeft medio het jaar 2018 een kritische reactie gegeven op het concept 'Gebiedsvisie Boskoop'. De speerpunten zijn er niet in terug te vinden, de 'slag naar de toekomst' wordt niet gemaakt en er ontbreekt een samenhangende visie. Het concept blijft steken in een opsomming van bestaande situaties, die in een aantal gevallen ook niet juist worden weergegeven. De demografische ontwikkelingen worden immers gedomineerd door tuinvelden, die in de naaste toekomst leeg komen te staan.

Intussen is een rapport verschenen over een visie op de transformatiegebieden binnen de Greenport, regio Boskoop. Ook op dat rapport heeft de Dorpsraad uitvoerig commentaar geleverd.

In de 'Gebiedsvisie Boskoop' ontbreekt opzichtig de visie verkeersproblematiek, woningbouw, het economisch model (van de huidige monocultuur naar een economisch model, waardoor Boskoop een vitaal dorp blijft) de klimaat-maatregelen (luchtkwaliteit) en het cultureel erfgoed.

Boskoop maakt een ingewikkelde overgang door. De basis voor een daarbij passend ruimtelijk, sociaal en economisch beleid wordt niet gevonden in de voorliggende gebiedsvisie met een tekortschietende kwaliteit.

De visie op de transformatiegebieden

De opgestelde nota over de toekomstige ruimtelijke invulling van de transformatie van de verschillende gebieden, vormt slechts een eerste aanzet tot een echte visie. In de door de Gemeente opgestelde uitvoerige nota worden de verschillende boomkwekerijgebieden, elk met hun eigenheid, onder de loep genomen.

De verschijningsvorm van een deel van het Boskoops kwekerijgebied zal in de komende tien jaar een gedaantewisseling ondergaan.

Er zijn veel ontwikkelingen gaande. Het aantal kwekerijkavels dat braak zal komen te liggen, zal toenemen. Dat wordt veroorzaakt doordat bij honderden op leeftijd gekomen kwekers de opvolging ontbreekt. Aan de andere kant streven boomkwekers naar schaalvergroting, maar kunnen zij zich op hun huidige locatie niet verder ontwikkelen. Deze ondernemers gaan op zoek naar andere percelen, in of bij het sierteeltcentrum.

Verder zijn er bedrijven, die hinder ondervinden van de tekortschietende infrastructuur en de lastige ligging.

De centrale vraag is:

Op welke manier moeten en mogen die vrijkomende tuinvelden in de toekomst worden gebruikt?

Sommige transformatiegebieden beschikken over een te gering perspectief voor duurzame sierteelt. Er moet iets gebeuren om de gebieden tot een nieuw élan te brengen. Daartoe wordt 'toelatingsplanologie' vervangen door 'ontwikkelingsplanologie'. Op die manier ontstaan veel meer mogelijkheden voor toekomstige ontwikkelingen. Hoe dichterbij de dorpskern, hoe minder intensief de sierteelt zich zal kunnen blijven manifesteren. De collectieve aanpak biedt ook verruiming van het beleid. In de toekomst zullen andere vormen van ondernemerschap en verdienmodellen worden toegestaan, toegespitst op welzijn, toerisme en (vaar)recreatie. Het gaat hierbij om de 'etalagefunctie', die het 'merk Boskoop' zal uitdragen. Er wordt gedacht aan: wandel- en fietspaden, velden met zonnepanelen, waterbergingen, zonneweiden, voorbeeldtuinen, landwinkels, een zorgtuin, plantencollecties, kleinschalig wonen, extensieve teelt, bezoeklocaties, parkeerruimten en tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten. In de dorpskern is een groene publieke ruimte gewenst. Bij alle wijzigingen en aanpassingen is het uitgangspunt de handhaving en bescherming van het cultuurhistorisch karakter.

De Dorpsraad Boskoop plaatst wel enkele kritische kanttekeningen:

- De nota gaat uit van veranderingen in het gebruik, die dan wel op enigerlei wijze verwant moeten zijn aan de sierteeltsector. Voor wat betreft de gebieden rond de dorpskern is dat een te beperkte visie.
- Het initiatief wordt bijna geheel aan de sector overgelaten. Daar waar de sierteelt zich terugtrekt, moet de gehele gemeenschap in de gelegenheid worden gesteld om een nieuwe invulling aan de nieuw in te richten deelgebieden te geven.
- Bij de ontwikkeling van 'toelatingsplanologie' naar 'ontwikkelingsplanologie' is een regisseur absoluut onmisbaar om de transformaties tot een succes te maken.
- De Dorpsraad ziet geen tegenstelling tussen de 'burgers' en de 'sierteeltsector'. De meeste burgers in Boskoop zijn trots op de sierteeltsector en er is geen sprake van 'met elkaar strijdige belangen'.

De Greenport

Voor de lokale overheid is een stimulerende, faciliterende, meewerkende functie weggelegd bij het bevorderen van het boomkwekerijwezen. Het bedrijfsleven bepaalt zelf de zakelijke koers. De ondernemers worden, indien zij lid zijn, ondersteund door de Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop. Dat neemt niet weg, dat het kwekersgebied bijzonder is en een wezenlijk onderdeel is van de gefuseerde gemeente. Grote kennis en ervaring, een passend klimaat en grondsoort en een indrukwekkend assortiment tuinplanten, zijn de basis van deze exclusiviteit.

De ontwikkeling zal zijn, dat de boomkwekerijen in de loop der jaren zullen worden verlegd naar de buitenste contouren van het kwekersgebied.

De gebieden, waar het wonen toeneemt, zijn onaantrekkelijk om als vestigingsplaats te kiezen.

Het transport naar en van de bedrijven zal intensiveren. Het gaat steeds meer om een snelle levering van kleine partijen, zoals producten in pot. De tuincentra zullen steeds meer eisen, dat in de nacht geleverd wordt.

De schaalvergroting van de kwekerijen zal voortgezet worden. Dit zal leiden tot bedrijven tussen 4 en 10 Ha.

De huisvesting van buitenlandse werknemers wordt een probleem. Er wordt naar 'geclusterd' onderdak gezocht op de kwekerijen in de buitengebieden.

Als gevolg van bedrijfsbeëindigingen met gebrek aan opvolging, zullen op middellange termijn ongeveer 200 bedrijven gestaakt worden. Over de bestemming van de vrijkomende kavels is elders in deze dorpsvisie geschreven.

De sluisen – met uitzondering van sluis Den Ham – worden intussen door de Gemeente beheerd. Er is een gemeentelijk regisseur inzake sluis- en brugbeheer, alsmede voor waterrecreatie.

De 'Watervisie' zal invloed hebben op het huidige dorpsbeeld.

Zorgen bestaan over wateroverlast en droogte. Het Hoogheemraadschap van Rijnland is actief bezig met het op orde krijgen van de waterhuishouding.

De Greenport moet klimaatbestendig worden. Er vallen soms dermate hevige buien, dat geen watersysteem daartegen bestand is. Waterbergingen kunnen een chronisch tekort aan water tegengaan.

De tekorten aan voorzieningen

Boskoop is met bijna 16.000 inwoners het tweede dorp in grootte van de totale Gemeente. Sinds de fusie met Alphen aan den Rijn zijn in het dorp een aantal voorzieningen verdwenen. Het missen van een Gemeentehuis met dienstbare ambtenaren, die als dagelijkse vraagbaak kunnen fungeren, wordt sterk gevoeld op het moment, dat men zich in het voormalig Alphen moet vervoegen.

LOKET

Een loket, een 'zorgloket', is beslist nodig. Met name voor ouderen met hulpvragen, sociale problemen en een afbrokkelend sociaal netwerk, is zo'n aanspreekpunt nodig. Ook mensen met een lage opleiding, evenals verlegen en introverte mensen, hebben een steuntje nodig om in de wirwar van regels een stap verder te kunnen doen. Kwetsbare mensen ervaren de wereld van de overheid als een doolhof of als een hordeloop. Vele handen staan aan hetzelfde roer. De overheid heeft ingezet op langer thuis wonen, op meer zorg en hulp thuis en op een groter beroep op informele- en mantelzorg. In het leger aan gemeentelijke ambtenaren moet toch één generalist gevonden kunnen worden om dagelijks enkele inwoners van Boskoop te woord te staan en de doorsteek te maken naar de echte professionele hulpverleners. Noem het loket: 'Weg Wijs'.

POLITIEPOST

De omvang van het aantal inwoners rechtvaardigt ook het instellen van een politiepost ter plaatse. Het moet toch mogelijk zijn om, tenminste overdag, een agent te stationeren. Boskoop had vroeger, met een kleiner inwonertal dan nu, de beschikking over een groep agenten, die continu de steeds toegankelijke politiepost bemanden. Nu is er niets meer. Het gevoel van onveiligheid neemt toe.

Het vroegere Gemeentehuis zal binnen afzienbare tijd gaan dienen als 'Gemeenschapshuis'.

De heropening zou een goed aangrijpingsmoment kunnen zijn om de politiepost in Boskoop terug te krijgen, dáár waar deze was.

ZWEMBAD

Het dorp Boskoop omvat het meest waterrijke gebied van de gehele gemeente Alphen aan den Rijn. Het verdrinkingsgevaar is groot. Daarom is het van belang om ervoor te zorgen dat de jeugd in ieder geval de zwemkunst meester is.

Boskoop is het enige dorp van deze omvang, dat geen zwembad kent. Deze lacune behoort op korte termijn te worden opgevuld.

Het Boskoops erfgoed

Het ruimtelijk erfgoed is van groot belang voor de identiteit van een dorp. Er ontstaat een gevoel van lokale betrokkenheid, verbondenheid en inspiratie. Ons dorp kent waardevol erfgoed.

De openbare ruimte heeft door het verkavelde boomkwekerijgebied een unieke cultuurhistorische uitstraling. Het is een onvervreemdbaar onderdeel van het dorp.

Het beeldbepalend aanzien van kwekerijen in Boskoop verdient als geheel bescherming. Het is in grote lijnen al eeuwen hetzelfde. Zo gezien, is het kwekersareaal 'blijvend erfgoed'.

De in het oog springende gebouwen zijn:

- het vroegere Gemeentehuis
- de Dorpskerk
- de Watertoren
- het Boomkwekerijmuseum
- talrijke loodsen en akkers
- de hefbrug
- de Rozenburcht

Alles wat van waarde is, is kwetsbaar. Er zijn ongeveer 350 objecten, die het waard zijn om beschermd te worden. Er zijn een tiental gemeentelijke monumenten en een paar rijksmonumenten. Daarom is het van belang, waardevolle en monumentale gebouwen in kaart te brengen en vervolgens te zoeken naar duurzame mogelijkheden.

Het verleden kan worden gebruikt als beginpunt voor herbestemmingen en nieuwe ontwikkelingen. De waarden kunnen historisch zijn in algemene zin en in sociaal-maatschappelijke zin.

Met ondersteuning door ambtenaren zou een lokale commissie een goede rol kunnen vervullen in begeleiding, voorlichting, educatie en promotie. De raakvlakken van erfgoed met andere sectoren zijn talrijk. De aan het lokale erfgoed verbonden verhalen moeten worden doorverteld. Door al dan niet museale objecten worden verleden en heden met elkaar verbonden.

De gemeentelijke erfgoedcommissie zou aan Boskoop meer aandacht moeten besteden met een proactief erfgoedbeleid en een inventariserend archeologisch onderzoek, met als belangrijke bron van input de ontstaansgeschiedenis van Boskoop.

Het cultureel erfgoed omvat naast karakteristieke woningen en bedrijfsloodsen een typische kavelstructuur, waterlopen en houtakkers. Er zijn conserverende en beschermende maatregelen nodig.

De Watertoren van Boskoop

Zoals de hefbrug in Boskoop voor, met name, het oostelijk deel een zichtbaar baken is, zo is de 110 jaar oude monumentale watertoren het herkenningsteken voor de bewoners van Boskoop-west. Brug en watertoren markeren het dorp. Deze silhouetten moeten blijven. De watertoren is één van de weinige grotere monumenten van Boskoop. Het is een rijksmonument, zodat de 'Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed' over een herstel van de toren kan meespreken.

De watertoren in Boskoop wordt, volgens de Nederlandse Watertoren Stichting, gezien als het 'Magnus Opus' van de bekende watertoren-architect Jan Schotel.

Er zijn tal van eigenaren en veel plannen tot restauratie, herstel, verbetering en verbouwing geweest, na het beëindigen van de waterfunctie, maar geen enkel initiatief lukte.

De nu onthoofde watertoren – de imposante gele kroon ligt al 18 jaar werkloos in het gras – raakt steeds verder in verval.

Het College van B&W besloot 'te gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het opknappen van de watertoren en de Raad hierover te informeren'. Ook in het coalitieakkoord is een dergelijk voornemen opgenomen. Maar een beweging valt tot dusver niet te constateren.

De Watertoren in Boskoop verdient eerherstel. De Gemeente behoort hierbij het voortouw te nemen en een goede oplossing na te streven. De huidige situatie is onaanvaardbaar.

Kinderboerderij de Contactweide

Aan de Snijdelwijklaan, in de nieuwbouwwijk is dicht bij de 'Brede School' ('Ichtusschool' en 'De Zevensprong') de Contactweide gelegen. Met nabij een uitgestrekte weide, de 'Schaapskooi', waarin de dieren verblijven en een prachtig gebouw als recreatieruimte.

De doelstelling is om het respect, de zorgzaamheid en ieders verantwoordelijkheid voor dieren, natuur en milieu te bevorderen. Educatie en plezier gaan daarbij hand in hand.

Het reilen en zeilen op een boerderij wordt zoveel mogelijk nagebootst.

Na de oprichting, drie en veertig jaar geleden, mocht de kinderboerderij zich in een grote populariteit verheugen. Thans hangt het voortbestaan aan een zijden draad.

De kinderboerderij is nog maar op twee dagen voor enkele uurtjes geopend. Een chronisch tekort aan vrijwilligers doet zich voelen. Er wordt alles aan gedaan om het enthousiasme terug te krijgen. Dit moet lukken. Het ontwikkelen van het aangrenzende Zwarte Pad kan stimulerend werken voor het aantal bezoeken aan de Contactweide.

Na de gemeentelijke fusie van 1 januari 2014 wordt de kinderboerderij Boskoop bestuurd door de 'Stichting Alphense Kinderboerderijen', die ook twee vestigingen in het voormalig Alphen onder de hoede heeft.

Er bestaan initiatieven om de jeugd van de nabijgelegen scholen bij de kinderboerderij te betrekken. De Gemeente wordt opgeroepen deze zinvolle, op de jeugd gerichte, activiteiten op een doeltreffende wijze financieel te ondersteunen.

Sierteeltcentrum als plaats voor recreatie

'Be good and tell it'

Dat laatste is niet het sterkste punt van de kwekers. Er zit iets van conservatisme in het kwekers-dna. Zij zijn sterk gericht op de creatie van kwalitatief uitstekende producten. Daarbij vergeet hij nogal eens de persoon of de instantie, waarom het uiteindelijk draait: de consumenten, de tuinliefhebbers. Zij zouden een kijkje moeten kunnen krijgen in het mooie kwekersvak.

Het is van groot belang, dat liefhebbers van bomen en planten het kweekgebeuren van nabij kunnen zien en ervaren, zoals ook een producent van fabrieksgoederen het publiek graag en met trots rondleidt en laat zien, hoe zijn producten tot stand komen.

De kwekerijen in Boskoop zijn niet toegankelijk voor het geïnteresseerd publiek en vormen dus allerminst een trekpleister.

De regio Boskoop beschikt wèl over een indrukwekkend aantal kilometers aan prachtige sloten en vaarten in enkele polders. Het fijnmazig patroon is uitermate geschikt voor recreatie. De succesformule zou hieruit moeten bestaan, dat de te ontwikkelen recreatiemogelijkheden zoveel mogelijk worden gekoppeld aan een manifestatie van het sierteeltcentrum. Geen massale, maar gematigde recreatiemogelijkheden, afgestemd op de interesse van liefhebbers van bomen en planten. Het aantrekken van meer recreanten en (koop)toeristen is van essentieel belang. De producten uit Boskoop zouden moeten worden onderscheiden van die uit andere regio's. De aanduiding bij een product 'geteeld in Boskoop' zou een aanbeveling tot koop moeten zijn. Recreatie kan leiden tot betere bedrijfspresentaties en –prestaties.

Boskoop kent al enig kooptoerisme, maar dat geschiedt nog versnipperd. De verblijfsrecreatie moet worden vergroot. Het geheel zou kunnen worden ontwikkeld tot een boulevard van kwekerijen, waar de producten kunnen worden bekeken en gekocht. Samen met verzorging, overnachting en ontspanning kan dit een succesformule opleveren.

Boskoop als 'tuindorp'

Boskoop geniet als sierteeltcentrum, tevens handelscentrum, wereldwijd bekendheid.

Het zou voor de hand liggen, dat het uiterlijk van Boskoop wordt gedomineerd door lokale groene producten. Een onbeperkt functionerend visitekaartje voor de kwaliteitsproducten, gepresenteerd aan de mogelijke afnemers. De openbare ruimte in Boskoop zou in de belangrijkste wegen en lanen het uiterlijk van een 'tuindorp' moeten hebben.

'Groen' is het kenmerk, waarmee Boskoop wordt geassocieerd. Een ononderbroken groen netwerk, dat als blijvende etalage dient. De entrees van ons dorp vormen daarmee een groot contrast.

Daarnaast is 'groen' te beschouwen als een nutsvoorziening. Er zou een groenquote kunnen komen, waarbij een minimaal percentage van de openbare ruimte door groen wordt gedomineerd. Andere gemeenten zouden kunnen zien hoe in Boskoop (de kweekvijver) bomen en planten zich ontwikkelen en hoe deze in de ruimte functioneren. Het zou voor de hand liggen, dat zij dit alles kunnen vinden in het nationale boomkwekerscentrum. Het besef moet groeien, dat een dergelijk groen netwerk realiseerbaar is, vooral indien de boomkwekers die op deze wijze hun producten kunnen tonen, bij de totstandkoming worden betrokken.

Maar vóór alles moeten de groenvoorzieningen correct worden onderhouden. Het beleid moet gericht zijn op een fatsoenlijke en keurig onderhouden leefomgeving. Verloedering en vervuiling is onaanvaardbaar. De kennis in de Boskoopse kwekerswereld over bomen en planten is groot. De kwekers beschikken over kennis en kunde, wat betreft het plantenareaal. Er bestaat groeiende kritiek op de gebleken aanpak: er bestaat een 'groenproblematiek'.

Als het gaat om kritische geluiden over de openbare ruimte, overheerst de kritiek op het groenbeheer. Het onderhoud aan plantsoenen/rotondes is te weinig en gebeurt te laat. Dit is de ervaring van vrijwel de gehele Boskoopse bevolking. Borders vol onkruid, dat weer gemakkelijk uitzaait.

Het publiek wil zo graag de kwaliteit van het kwekersdorp versterken. Zij willen worden betrokken bij de keuze van de beplanting en inrichting van het openbaar groen.

Er moeten uitvoerende vakmensen komen, die verstand hebben van groen- boom en bermbeheer. Van snoeien, maaien, schoffelen en onderhoud van plantsoenen, vijvers, sloten en waterpartijen.

De Dorpsraad is er een voorstander van dat door of namens het College regelmatig een wijk- of buurtschouw wordt gehouden, met aansluitend daadwerkelijk herstel van de gebreken en aanvulling van de tekorten.

Het coalitieakkoord

Voor de kortere termijn (2018-2022) geldt het coalitieakkoord. Het zegt als streven te hebben: 'Krachtige dorpen en buurten'.

Desgevraagd heeft de Dorpsraad Boskoop, binnen de daarvoor gestelde termijn, een negental wensen en verlangens bij de formateur en de onderhandelaars ingediend. Geen van die voorstellen heeft het akkoord bereikt. De inzending leverde ook geen reactie of uitleg op.

Dit lot viel overigens ook de dorpen, behorend tot Alphen aan den Rijn, ten deel.

Bij het schrijven van het akkoord vertoefden de samenstellers van het akkoord vrijwel uitsluitend bij het voormalig dorp Alphen.

Oproepen als 'samen de schouders eronder' en kwalificaties als 'Alphen aan den Rijn, parel aan den Rijn', vallen moeilijk te lezen door mensen die 'in Boskoop aan de Gouwe' wonen.

De negen punten waren:

1. De alles overstijgende wens van de Dorpsraad is de terugdringing en de oplossing van de verkeersoverlast in het centrum van Boskoop, te beginnen aan de Zijde. Het onstuimig groeiend verkeer dient teruggedrongen te worden. In het (vorig) Collegeprogramma 2014 was de oplossing van de verkeershinder in Boskoop een belangrijk speerpunt. De situatie is sindsdien alleen maar verslechterd. Er is niet handelend opgetreden, in die zin dat de bewoners de positieve gevolgen van een verbetering hebben ervaren. De gemeente Alphen aan den Rijn, in totaliteit gezien, is in dit opzicht schuldplchtig aan de bewoners in Boskoop.
2. De Dorpsraad pleit voor een algehele opknappbeurt van het centrum van Boskoop, waar het voor een ieder prettig toeven is in een goed verzorgde fysieke leefomgeving, met een betere beleving aan de Gouwe-oever.
3. Er moet een groeiend besef komen dat de gemeente Alphen aan den Rijn zich het meest onderscheidt van andere gemeenten door binnen haar gemeentegrenzen te hebben 'het grootste aaneengesloten sierteeltcentrum ter wereld', zijnde het boomkwekerijgebied Boskoop/

Hazerswoude, dat internationale bekendheid geniet. De Gemeente behoort de economische ontwikkeling van het unieke kwekerscentrum zoveel mogelijk te bevorderen en te ondersteunen.

4. De in Boskoop werkzame gebiedsadviseurs zouden onverkort en steeds op de hoogte moeten zijn van alle (in voorbereiding zijnde) gemeentelijke plannen, Boskoop betreffend. Door goede contacten met de Dorpsraad wordt voor ons dan een proactief functioneren mogelijk. Wel moet op enigerlei wijze een doorzettingsmacht tot stand komen, die, zo nodig, de bestaande ambtelijke structuur kan doorbreken.
5. De Dorpsraad Boskoop hecht aan een continuering van de portefeuille 'wijken en kernen' (betere benaming: 'dorpen en wijken') bij de wethouder Kees van Velzen. Hij is als geen ander op de hoogte van tal van situaties in ons dorp. Zodra de portefeuille 'verkeer' recentelijk in zijn handen kwam, ontstond er voor de eerste maal dynamiek. Vanuit het perspectief van Boskoop gezien, wordt het dan ook toegejuicht, indien hij tevens de portefeuille 'verkeer' zou gaan beheren.
6. De Dorpsraad Boskoop stelt het op prijs door de Gemeenteraad te worden gezien als een belangrijk inspraakorgaan, dat zijn wortels heeft in de dorpse samenleving. De publiek-maatschappelijke functie van de Dorpsraad is aanvullend op de taak en positie van de Gemeenteraad, die een geheel eigen verantwoordelijkheid heeft.
7. De Dorpsraad Boskoop zou het redelijk vinden, indien door de Gemeenteraad aan de Dorpsraad een jaarlijkse subsidie wordt verleend ter bestrijding van de kosten, welke worden opgeroepen door de steeds in omvang toenemende activiteiten. Wij denken aan vijftig eurocent per in Boskoop gevestigd inwoner.
8. De Dorpsraad Boskoop is er geen voorstander van om gelden, ter verdeling, beschikbaar te krijgen. Het budgetrecht en het daaraan verbonden uitgavepatroon willen wij bij de Gemeenteraad laten.
9. De tot dusver wat eenzijdige blik van het gemeentebestuur op het vroegere dorp Alphen moet worden bijgesteld. In de afgelopen jaren is amper vooruitgang geboekt in de onderlinge saamhorigheid en samenhang, noch naar Alphen-oud, noch tussen de dorpen onderling. Er moet gewerkt worden aan een gemeenschap, die onderlinge verbondenheid ervaart, waarbij de inwoners van elk dorp het gevoel krijgen, wat betreft het voorzieningenniveau, op gelijke wijze te worden behandeld. Wij stellen daarom voor een portefeuille, genaamd 'samenhang', in te stellen en die toe te delen aan de burgemeester.

Het economisch actieprogramma

In Alphen aan den Rijn kent met de EDDB, afkorting van 'Economic Development Board Alphen', ook wel 'Economische Adviesraad' genoemd.

De EDDB is een initiatief van de Gemeente Alphen aan den Rijn en de VOA (Vereniging Ondernemingen Alphen aan den Rijn), de grootste belangenbehartiger van het bedrijfsleven. Het economisch programma zet in op een groen economie, het vergroten van de innovatiecapaciteit, het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het inzetten op recreatieve mogelijkheden en versterking van de samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs.

De VOA heeft in de totstandkoming van de plannen een gewichtige, zo niet overheersende, rol gehad in het realiseren van het 'Economisch Actieprogramma 2016-2019'.

De missie is 'om de Gemeente Alphen aan den Rijn tot de sterkste economie van het Groene Hart te ontwikkelen'. Een speerpunt is om van Alphen aan den Rijn een economische aantrekkelijke en reactieve 'woonstad' te maken. Die woordkeus stelt de dorpen buitenspel.

Uit de EDDB is weer voortgekomen het 'Lokaal Economisch Fonds'(LEF), welke subsidieaanvragen behandelt. Daarnaast bestaat de 'Citymarketing', gericht op de ontwikkeling van het centrum in Alphen-oud, met een echte marketeer.

Aan het economisch programma is een eenmalige subsidie van € 500.000 toegekend en, vanaf het jaar 2016 jaarlijks een bedrag van € 950.000.

Het totaalbedrag van 4.3 miljoen euro is primair bedoeld voor cofinanciering (financiële bijdragen).

Er bestaat een 'Stichting Economische Ontwikkelingsraad', die een belangrijke rol heeft bij de coördinatie en uitvoering van het plan en verantwoordelijk is voor het behalen van de gewenste resultaten. Zo is aan de economische 'citymarketing' een opdracht gegeven.

In 2018 werd een subsidie aan de Greenport regio Boskoop een bedrag van € 141.000 beschikbaar gesteld voor een vijftal projectbudgetten. De Greenport regio Boskoop is uiteraard 'Boskoop' niet.

Het is de vraag of Boskoop en de andere dorpen in voldoende mate profiteren van de beschikbaar gestelde zeer ruime financiële middelen. Aan de bestaande mogelijkheden moet in Boskoop meer bekendheid worden gegeven.

De veiligheid in Boskoop

In gemeentelijke geschriften wordt gewezen op de onveiligheid in Boskoop, in vergelijking tot andere delen van de Gemeente Alphen. Het feit, dat er overlast bestond in het centrum en in Snijdelwijk, rechtvaardigt niet de conclusie, dat hier van een structureel probleem sprake is. Zo wordt een dorp gestigmatiseerd. De gebeurtenissen, hoe ernstig ook, hebben geen blijvend karakter. De begeleiding en inzet van de politie hebben de problemen aanzienlijk teruggedrongen.

Het streven moet zijn buurtpreventie-projecten (via WhatsApp groepen) uit te breiden tot het hele dorp. Steeds moet de noodzaak van aanwezigheid van (al dan niet mobiel) cameratoezicht worden nagegaan.

Door het creëren van netwerken, waarin mensen zich veilig, vertrouwd en met elkaar verbonden voelen, vallen resultaten te bereiken op het gebied van aanpak van criminaliteit en van (jeugd)overlast.

Het positieve veiligheidsgevoel wordt ook verbeterd door een actief handhavingsbeleid en doordat handhavers meer zichtbaar zijn.

De hefbrug is een hindernis als het gaat om acceptabele aanrijtijden van ambulance, brandweer en politie. Dat is een blijvend element van zorg.

Ook moet helderheid komen over het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Gouwe door Boskoop en over de Zijde.

Het verbeteren/herstellen en aanleggen van veilige fietspaden is hoogst urgent. Daartoe is een fietsplan opgesteld. Er is thans niet sprake van een logische infrastructuur, ook niet voor een toeristische route. Er zijn schoolroutes en toeristische fietsroutes. Er is niet altijd sprake van een begrijpbare infrastructuur. Er moet een actief beleid komen, ter stimulering van de fiets voor de korte afstanden. Fietsers vormen een kwetsbare groep.

Wandelaars mogen verwachten in een rustige omgeving te verkeren, lopend op veilige paden en goed onderhouden trottoirs. Bij de scheiding tussen langzaam verkeer en autoverkeer komt de aandacht met name toe aan voetgangers en fietsers. Een goed circulatieplan voor Boskoop is noodzakelijk.

In wezen zijn woonbaarheid en gezondheid intense belangrijke elementen. De kernwaarden bij dit alles zijn: bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid.

Zorg in Boskoop

Er worden veel woorden gewijd aan tastbare zaken, zoals die worden gezien en ervaren in de 'openbare ruimte', maar het belangrijkste is toch de zorg voor de inwoners als persoon, de maatschappelijke kant van onze lokale intermenselijke samenleving en de sociale samenhang.

In het sociale domein gaan de ontwikkelingen snel. De Gemeente heeft te maken met de decentralisatie op het sociaal gebied. Het sociale domein is, vanuit de Gemeente gezien, breder dan ooit.

Een punt van zorg in Boskoop is de 'verborgen armoede'. Een behoorlijk aantal kwekers, die hun pensioenvoorziening veranderd zagen in het bij de bedrijfsbeëindiging te verkopen tuinveld, wordt in de haalbare verkoopprijs teleurgesteld. Zijn trots als vroegere ondernemer verhindert hem om voor financiële hulp bij de lokale overheid aan te kloppen. De aan te stellen armoederegisseur kan hierbij een belangrijke rol spelen. Wij pleiten voor een ruimhartig gemeentelijk armoedebeleid.

De ouderen in Boskoop missen, sinds de gemeentelijke fusie, voorzieningen in hun directe omgeving. Het Gemeentehuis in Alphen is voor deze mensen, die doorgaans niet over een auto beschikken, in hun beleving mijlenver van hen verwijderd.

In Boskoop is 'Tom in de buurt' de organisatie, die zorg- en welzijnsdiensten aanbiedt. Deze uitvoeringsorganisatie speelt een belangrijke rol naar de inwoners toe. Een inlevend vermogen is daarbij van groot belang.

De projectgroep 'Sociale en Maatschappelijke Zaken', onderdeel van de Dorpsraad Boskoop, stelde een lijst van tien punten samen, in volgorde van ervaren belangrijkheid. Deze luidt:

1. Wonen: zorg, verkeer, groen, parkeergelegenheid, sociale woningbouw
2. Zorg: participatie, eerstelijnsvoorzieningen, verborgen armoede, veiligheid
3. Verkeer: de verkeersinfarcten, doorstroming
4. Ontmoeting/Gemeenschapszin: sportverenigingen, buurthuizen, kinderboerderij, TOM (Talent, Ondersteuning, Meedoen)
5. Jeugdzorg: vrije tijdsbesteding, sport
6. Infrastructuur: logische wegenloop, toegankelijk centrum
7. Middenstand: centrum-verbetering, lokale economie
8. Recreatie: in relatie tot tuinbouwgebied, leefbaarheid
9. Boomkwekerij: werkgelegenheid, oorsprong Boskoop behouden
10. Arbeidsmigranten: huisvesting en overlast

De verenigingen in Boskoop

Boskoop kent een behoorlijk aantal actieve verenigingen. De sombere geluiden rond een steeds individualistischer wordende maatschappij zijn in Boskoop niet terecht: er bestaat voldoende gemeenschapszin.

Tallose mensen zetten zich in voor hun club of vereniging. Het gaat goed met de organisatiegraad en er is sprake van een bloeiend verenigingsleven.

Als het al minder gaat, dan geldt dit eerder voor organisaties als kerken, politieke partijen en vakbonden.

De betekenis van een lidmaatschap van een organisatie is wél veranderd. Het is nu een persoonlijke keus, terwijl het vroeger meer een uiting was van een collectieve identiteit.

De klacht 'er is in Boskoop niets te doen' geldt niet voor de verenigingen (er is keuze genoeg), maar heeft betrekking op de meer passieve recreatie, door anderen georganiseerd, Maar ook die uiting is niet gerechtvaardigd.

Het vrijwilligerswerk neemt in de verenigingen af en de kosten stijgen. Het is de taak van de Gemeente om daarvoor een ondersteunend subsidiebeleid 'opmaat' te ontwikkelen, waarbij de klemtoon op de jeugd behoort te vallen. De Gemeente zal steeds stimuleren om de verenigingen op weg te helpen naar zelfbeheer. Dit geldt ook voor de lokale instanties, die zich op het culturele veld bewegen. Er moet actief inhoud worden gegeven aan het plaatselijk cultuurbeleid.

Dat geldt met name voor de niet-professionele instellingen. Een geïndexeerde subsidie is nodig als ondersteuning van de amateurkunst.

Het oude Raadhuis zal de representatieve ontmoetingsplaats voor de burgers moeten worden.

De jongeren en ouderen van Boskoop

Er moet een modus kunnen worden gevonden voor participatiemogelijkheden voor een belangrijke groep: de jongeren van Boskoop. Een jongerenplatform zou daarvan een verschijningsvorm kunnen zijn. Daarin kunnen jongeren met vertegenwoordigers van de gemeente, maatschappelijke organisaties en verenigingen overleg voeren en afspraken maken.

Het aantal uren aan jongerenwerk zou moeten worden uitgebreid. De overlast door jongeren moet worden teruggedrongen.

Voor de ouderen van Boskoop moet het beleid gericht zijn op het behoud van zelfstandigheid en het vergroten van de invloed ook door henzelf. Lang niet iedere oudere in Boskoop vraagt om zorg. Veel ouderen laten van zich horen en komen voor zichzelf op en zijn zelfs actief als vrijwilliger of in de mantelzorg.

Er moet wel aandacht zijn en blijven voor de groep ouderen, die behoort tot de kwetsbaren in de samenleving.

Daarom is ook een 'zorgloket' zo nodig.

Overigens is het van belang, dat niet óver ouderen, maar mét ouderen moet worden beslist. Er moet veel aandacht zijn voor de welzijnscomponent. De hulpvraag zal steeds het uitgangspunt moeten zijn.

Betrokkenheid tussen generaties, het laten zien dat mensen een boodschap aan elkaar hebben, is de basis van solidariteit. De overheid waarborgt de vloeren in de sociale zekerheid.

Zo hebben allen een taak in de ondersteuning van de basisnormen van samenleven, in de ruime zin van het woord.

Energietransitie

Nu Nederland 'van gas los' moet en de aardgaskraan in Groningen definitief wordt dichtgedraaid, is de energietransitie urgenter dan ooit. De te behalen duurzaamheidswinst is erg groot.

Het afgesloten klimaatakkoord, het 'Parijs-akkoord', gaat iedereen raken. Niemand ontkomt er meer aan.

De verwarming van woningen zal veranderen. Gas wordt vervangen door elektriciteit, gevoed door zon- en windenergie. Het tempo moet omhoog. Vanaf 1 juli 2018 werd aardgasvrije nieuwbouw de norm.

Het gaat nu om een te ontwikkelen energie-strategie: welke mogelijkheden zijn er om in een bepaald dorp of regio stroom en warmte te produceren?

De exploitatie van zonnepanelen, warmtepompen en te plaatsen windmolens, behoort ten goede te komen aan de inwoners van Boskoop. De nieuwe energiebronnen moeten eigendom worden van de Boskopers zelf. Zonnepanelen kunnen worden gekocht of gehuurd. Met andere energie-opwekkers kan hetzelfde gebeuren. Zo kan een verdienmodel ontstaan met een breed draagvlak onder de bevolking.

In de Gemeente is actief de belangeloze 'Stichting Energie Transitie Alphen aan den Rijn' (met in Boskoop woonachtige bestuursleden), die als doel heeft te bouwen aan een eigen en duurzame energiehuishouding in de gemeente, om samen lokale energie te besparen en meer duurzame energie te produceren om op die manier de uitgaven aan energie terug te dringen.

Bovendien willen zij de investeringen in eigendom zien te krijgen van de lokale gemeenschap, via coöperaties.

Een gemeente die duurzame ontwikkeling nastreeft, ontwikkelt ook energiebeleid en geeft uiteraard zelf het goede voorbeeld. Het is zaak in beeld te brengen welke mogelijkheden er zijn voor energiebesparing, duurzaam bouwen, zonne-energie en die, waar mogelijk, te stimuleren.

Over de Dorpsraad Boskoop

In het voorjaar van het jaar 2015 plaatste de vroegere gemeentebestuurder van Boskoop, mr. J. Booi, in de plaatselijke krant een oproep om te komen tot een 'Dorpsraad Boskoop'. Hij formeerde vervolgens een bestuur, waarvan hij aanvankelijk geen deel uitmaakte. Op 24 juli 2015 werd bij notariële akte opgericht de 'Stichting Dorpsraad Boskoop'.

Het bestuur bestaat uit zeven leden (er is één vacature), waarvan er drie tot het dagelijks bestuur behoren. Buiten het bestuurslid voor PR-zaken zijn de overige bestuursleden leider/voorzitter van een projectgroep, ressorterend onder de Dorpsraad:

- groep 'Openbare Ruimte';
- groep 'Sociaal Maatschappelijk';
- groep 'Boomkwekerij en Middenstand'; en
- groep 'Sport en Cultuur'.

De voorlopig gekozen juridische vorm is die van een Stichting.

Er heeft zich in 2018 een werkgroep gevormd, die de naam 'Denktank' draagt. Dit is een groep van tien personen, met uitgesproken kwaliteiten, die op afstand de problemen in en rond Boskoop beschouwt en daarover aan de Dorpsraad gevraagd of ongevraagd adviseert.

De statutaire doelstelling van de Dorpsraad luidt als volgt:

1. De Stichting heeft ten doel de eigenheid van de woonkern Boskoop, als onderdeel van de gemeente Alphen aan den Rijn, te bewaken, zoveel mogelijk op te komen voor het algemeen belang van de in die kern wonende burgerij en alles te doen wat daartoe bevorderlijk is of kan zijn, alles gezien in de meest ruime zin van het woord.
2. De Stichting streeft geen partijpolitieke doeleinden na en houdt zich niet bezig met particuliere aangelegenheden, in relatie tot de plaatselijke overheid.
3. De Stichting tracht haar doel te bereiken door verbindingen te leggen tussen de gemeenschap van Boskoop en het gemeentebestuur van Alphen aan den Rijn, meer specifiek door:
 - a. overleg en beraad te voeren met de gemeentelijke bestuurders en gemeentelijke organen;
 - b. het volgen van discussies in de Gemeenteraad, met als specifieke invalshoek de gevolgen voor de gemeenschap van Boskoop;
 - c. het inventariseren, beoordelen en op gemeentelijk niveau bespreekbaar maken van voorstellen, gedachten en wensen welke in de gemeenschap van Boskoop leven;
 - d. het signaleren van tekortkomingen in de publieke voorzieningen op het grondgebied van de woonkern Boskoop;
 - e. het informeren van de burgers enerzijds en het vragen van informatie aan de burgers anderzijds, met gebruikmaking van de media;
 - f. het aanwenden van alle wettige middelen, welke tot het gestelde doel kunnen leiden of daaraan kunnen bijdragen.

Met het College van B&W werd een convenant gesloten, waarin de praktische werkwijze, overeenkomstig de inhoud van de Statuten, is opgenomen.

Dorpsraad Boskoop

*méér
voor elkaar!*

Ten tijde van het uitbrengen van deze Dorpsvisie, was het bestuur van de Dorpsraad Boskoop als volgt samengesteld:

Ria de Groot	Voorzitter
Jacques Booij	Secretaris
Pim Boer	Penningmeester
Wim van Deventer	Bestuurslid
Peter Endevelt	Bestuurslid
Sjaak Koster	Bestuurslid
Will Wennekes	Bestuurslid

Contactgegevens Dorpsraad Boskoop:
www.dorpsraadboskoop.nl
dorpsraadboskoop@gmail.com